

Stanovisko České advokátní komory

k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 111/2009 Sb. o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)

Představenstvo České advokátní komory obdrželo navrhovaný zákon dne 10. 11. 2014. V průvodním dopise byl obsažen požadavek na vyjádření se k tomuto předloženému materiálu do 24. 11. 2014. I přes použitou formu při vědomí důležitosti posuzované materie se představenstvo České advokátní komory po seznámení se s předkládaným textem takto k němu vyjadřuje:

Obecně

Některé novelizační návrhy lze přivítat, k nim je poznámka níže v souvislosti se stanoviskem k jednotlivým novelizačním bodům. Týká se to např. odstranění problémů s opatřením plné moci dle § 441 odst. 2, neboť pro nedokonalost a nekonceptnost přijaté úpravy v praxi bylo zaznamenáno zejména i v souvislosti s poskytováním právní služby mnoho překážek právě v souvislosti s aplikací aktuální úpravy.

Dále i očividné chyby v původním textu napravují i některé novelizační body, zejména novelizační bod 6, 7 a 8 ohledně pitev, když dosavadní chybná úprava velmi výrazným způsobem měnila jak samotnou praxi, tak zejména dosavadní úpravu provedenou zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách.

Některé tzv. technické novely nahrazují i textové nedostatky, vyjádření k nim je uvedeno u jednotlivých novelizačních bodů, a proto je možné je přivítat.

Česká advokátní komora se nevyjadřuje k těm zásahům, které jsou vedeny do aktuálního textu a nejsou právního charakteru (jako např. prodloužení maximální délky pro omezení svéprávnosti apod.).

Při úvaze o technické novele je nutné se ale mimo jiné vrátit např. i k ustanovení § 560 z. č. 89/2012 Sb. v zájmu zejména ochrany práv potenciálních klientů, kteří při nikoliv povinném sepsu smlouvy notářem či advokátem jsou vystaveni nikoliv odpovědnému přístupu jiných osob, což mnohdy způsobuje dalekosáhlé komplikace při případné nápravě vztahů, do nichž se právě bez péče notářů či advokátů dostanou. K tomu je vedena připomínka k doplnění novelizačního bodu 10a.

Nutno však vyjádřit zásadní nesouhlas proti způsobu, kterým se předkladatel snaží zasahovat do tak obsahově, koncepčně a komplexně upravených institutů, jako jsou např. otázka zakládání či nezakládání účasti druhého manžela na společnosti nebo družstvu (když v SJM jsou i jiné věci, nejen podíly, ale např. i spoluvlastnické podíly), rozhodně je nutné se výrazně vymezit proti opačnému přístupu k předkupnímu právu u spoluvlastnictví. Tato

materie byla předmětem odborných diskuzí, v nichž jak příznivci zachování předkupního práva (což má i praktické důsledky) tak odpůrci snášeli dostatek argumentů. Není možné přejít tuto obsáhlou diskuzi, která vyvrcholila v koncepční jednotu přístupu i k předkupnímu právu spoluvlastníků tím, že v rámci technické novely bude závěr takové diskuze nerespektován!

Pokusy dílčími úpravami zasahovat do právní úpravy svěrenských fondů však též mohou být kontraproduktivní, přestože si materie svěrenských fondů zaslouhuje velmi rozsáhlou novelu. Té však musí předcházet odborná diskuze těch, kteří uvedené problematice rozumějí a věnují se jí. Není možné takovými jednotlivými vstupy narušit koncepci úpravy, která sice není úplně dokonalá, ale je ve své úpravě srozumitelnější než ta, která by byla po zásahu novelou.

K jednotlivým novelizačním bodům:

K části první

K čl. I

K bodu 1: Vyslovuje se souhlas.

K bodu 2: Je zaznamenán významný zásah do textu, resp. jedná se o úpravu úplně jiného vztahu, než který je upraven v dosavadním znění. Je nutné porovnat potřebnost ochrany zájmů nezletilých (což činí dosavadní úprava) oproti právní jistotě zaměstnavatelů, kterou spíše preferuje navržená úprava. Vyjadřuje se nesouhlas s předkládanou úpravou.

K bodu 3: Předkládaná novela je méně určitá a srozumitelná než současný text – vyjadřuje se nesouhlas.

K bodu 4: Nahrazení pěti let místo tří není právní problematikou, Česká advokátní komora se nevyjadřuje.

K bodu 5: Vyslovuje se souhlas.

K bodu 6, 7, 8, 9: Vyslovuje se souhlas, neboť i při aplikaci z. č. 372/2011 Sb. je znění v navrženém textu novely v souladu s ústavním pořádkem a v souladu i s prováděnou praxí.

K bodu 10: Vyslovuje se souhlas.

Nad rámec návrhu zákona se navrhuje doplnění novelizačního bodu 10a:

10a. V § 560 se za slova „písemnou formu“ vkládá text: „, a to notářským nebo advokátním sepisem podle jiného právního předpisu,“.

K bodu 11: Vyjadřuje se nesouhlas. V SJM není při mnohosti účastníků k celku jen taková věc, na kterou dopadá novelizovaná úprava, tedy podíl, ale v SJM mohou být i podíly jiné, např. spoluvlastnický podíl, podíl v přidatném spoluvlastnictví atd. Nečiní potíže i při aplikaci jiných ustanovení občanského zákoníku, zejména při úpravě jednání za manžele, aplikovat i v těchto vztazích úpravu § 713 a násl., takže ani u společnosti či družstva to nemůže činit žádné potíže.

K bodu 12: Vyslovuje se souhlas.

K bodu 13, 14, 15, 16: Vyslovuje se zásadní nesouhlas. Nejedná se o novelu v rámci „technické“ novely, ale o zásadní zásah do úpravy spoluvlastnických vztahů. I když jsou vznášeny i pochopitelné argumenty pro takovou úpravu, odkazuje se na diskuze (odborné) vedené při úpravě předkupního práva u spoluvlastnictví. Do tohoto institutu není možné zasáhnout tímto způsobem.

V této souvislosti se odkazuje na nesrozumitelnost a mimořádně zmatený a komplikující text z přechodného ustanovení v článku II bod 2 předkládané novely. I s ním se v této souvislosti vyslovuje zásadní nesouhlas.

K bodu 17, 18, 19: Jedná se o významný, ale dílčí zásah do úpravy svěřenských fondů. S ohledem na nekonceptnost takového zásahu, která je patrná i při porovnání samotných novelizačních bodů, vyslovuje se zásadní nesouhlas (i při vědomí nutnosti komplexní úpravy svěřenských fondů).

K bodu 20, 21: Není úplně dokonalým zásahem do statutu, neboť buď vyplývá tento obsah statutu z jiné úpravy, nebo je takto samostatně nesrozumitelný. Předpokládá četnost správců, která může být sice vhodná, ale rozhodně není obligatorní.

K bodu 22: Je opět nekonceptní ve vztahu i k vzniku či zřízení svěřenského fondu a vzniku nároku obmyšleného. Obmyšlený nemusí být při zápisu do evidence svěřenských fondů znám, na druhou stranu není patrné, proč by tam měl být a kdy vůbec zapisován.

K bodu 23: Opět pro nekonceptnost, sice s přitakáním ke správnému použití časů souslednosti (oproti dosavadní úpravě), se vyslovuje nesouhlas, zejména pak s poslední větou, která musí být upravena pouze tehdy, budou-li koncepčně upraveny i zápisy svěřenských fondů.

K bodu 24: V účtě ke kodexu nelze přijmout, aby již na samotném počátku jeho existence byla zneužívána či nadužívána legislativní technika, spojená s označením jednotlivých ustanovení písmeny, která devastují kodex po stránce srozumitelnosti, přehlednosti, jak pro odbornou, tak ale i laickou veřejnost, nehledě k tomu, že takové označení není kodexu po všech možných stránkách ctihodné. O to více je třeba vynaložit úsilí na to, aby nezbytné úpravy obsahové byly začleněny v textu a též jazykově konzistentně.

Začlenění novelizačního bodu je totiž možné podle mého soudu do ustanovení, které o škodě způsobeném zvířetem a způsobené věci konkrétně pojednávají (ostatně i obsah novelizačního bodu je v tom či onom ohledu rozdílný). V novelizačním bodu jde o to, že také odpovídá ten, kdo zvíře či věc opustil a tom pojednávají ustanovení přímo se k věci vážící. Tak tedy například novelizační bod může být proveden následovně:

**„Škoda způsobená zvířetem
§ 2933**

Způsobí-li škodu zvíře, nahradí ji jeho vlastník, ať již bylo pod jeho dohledem nebo pod dohledem osoby, které vlastník zvíře svěřil, anebo se zatoulalo nebo uprchlo, **a stejně jako vlastník ten, kdo zvíře opustil**. Osoba, které zvíře bylo svěřeno nebo která zvíře chová nebo jinak používá, nahradí škodu způsobenou zvířetem společně a nerozdílně s vlastníkem.

Škoda způsobená věcí § 2937

(1) Způsobí-li škodu věc sama od sebe, nahradí škodu ten, kdo nad věcí měl mít dohled; nelze-li takovou osobu jinak určit, platí, že jí je vlastník věci **a ten, kdo věc opustil**. Kdo prokáže, že náležitý dohled nezanedbal, zproští se povinnosti k náhradě.“.

K bodu 25: Nejedná se o právní problém, Česká advokátní komora se nevyjadřuje.

K čl. II (přechodná ustanovení)

k bodu 1: Souhlas, i když se jedná o nepravou retroaktivitu.

K bodu 2: Zásadní nesouhlas, nesrozumitelné, nekoncepční, viz i nesouhlas k bodu 13 a násl.

K bodu 3, 4, 5: Nesouhlas, nekoncepční stejně jako pokus o zásah do svěrenských fondů v novelizačních bodech 17 a násl.

Stejně vyjádření je vedeno i k návrhu změny zákona o zvláštních řízeních soudních.

Závěr:

S ohledem na výše uvedené se Česká advokátní komora domnívá, že v dalším legislativním procesu lze projednávat a následně doporučit i vládě ke schválení s předložením Poslanecké sněmovně novelizační body 1, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 10a, 12, 24.

Zásadně se pak vyslovuje nesouhlas s ostatními novelizačními body jak pro upravovaný předmět, tak i způsob, kterým se navrhuje provést změna dosavadního předpisu.

V Praze dne 20. 11. 2014